

Heemkundekring Stad en Lande van Tholen

*Secretariaat: Burg. Versluijsstraat 34, 4698 AS Oud-Vossemeer,
Tel. 0166-672872 (na 18.30 uur), e-mail: cpgdekonig@hetnet.nl*

NIEUWSBRIEF

Nummer 8, september 2004

Enquête

Om meer inzicht te krijgen in de wensen en ideeën van onze leden én te peilen wie er bereid is zich op enigerlei wijze in te zetten, stuurde het bestuur begin dit jaar een enquêteformulier aan alle leden.

De respons was mager: slechts 7 van de 78 verstuurd formulieren kwamen terug. Positief is, dat twee mensen aangaven, als vrijwilliger/bestuurslid, of in een werkgroep, actief te willen zijn als ze in de toekomst meer tijd krijgen. En één is er bereid bijdragen te leveren voor een jaarboek.

Meer ledenvergaderingen per jaar vinden vijf respondenten niet nodig. Eén, in combinatie met een lezing, is voldoende. Verder zijn de nodige onderwerpen aangedragen voor een lezing of een artikel in het jaarboek, waarvan zeker gebruik gemaakt zal worden.

Het bestuur bedankt degenen die gereageerd hebben.

Monumentendag en expositie

Zaterdag 11 september is weer de jaarlijkse Open Monumentendag. Voor de tweede keer coördineert onze kring die in de gemeente Tholen.

Behalve dat die dag tussen tien en vijf uur een groot aantal monumenten gratis toegankelijk is, worden enkele bijzondere zaken georganiseerd.

In de Gasthuiskapel in Tholen is op ons initiatief een expositie te zien over de vestingwerken van Tholen en Sint-Maartensdijk (met het slot) en de inundatie in de Tweede Wereldoorlog. Ze is samengesteld door gemeentearchivaris dhr. Zuurdeeg, die ook een boekje 'Vesting Tholen' schreef, dat deze dag op de expositie te koop zal zijn.

De Gasthuiskapel is verder het vertrekpunt voor een stadswandeling langs de vestingwerken o.l.v. dhr. Henk Elenbaas, om 11.00, 14.00 en 15.30 uur.

In Sint-Philipsland organiseert onze zustervereniging Philippuslandt een (trek)paardenkeuring vanaf 13.00 uur in de Voorstraat.

De opengestelde monumenten zijn:

Tholen: stadhuis, Gasthuiskapel, Grote Kerk, R.K. kerk, molen De Hoop en stadspomp.

Oud-Vossemeer: ambachtsherenhuis, hervormde kerk, R.K. kerk, smidsklokje.

Sint-Annaland: houten standerdmolen.

Stavenisse: korenmolen, hervormde kerk, restanten slot.

Sint-Maartensdijk: gemeentehuis, stadspomp.

Poortvliet: hervormde kerk.

Sint-Philipsland: molen De Hoop, hervormde kerk.

Z.O.Z.

Digitale nieuwsbrief

Het is mogelijk om deze nieuwsbrief voortaan via e-mail te ontvangen in plaats van op papier of over de post. Leden die dat willen, kunnen eenvoudig hun e-mailadres opgeven aan de secretaris (e-mail: cpgdekonig@hetnet.nl). Voor de vereniging levert dit ook nog eens een besparing op op porto- en papierkosten.

Werkgroep genealogie

Deze werkgroep komt op de volgende data bijeen: 8 september, 20 oktober, 1 december en 12 januari. Steeds om acht uur 's avonds in De Meestof te Sint-Annaland. Iedere belangstellende is van harte welkom.

Jaarboek 2005

Ons eerste jaarboekje, een bescheiden uitgave, is positief ontvangen. Nu al gaan we ons richten op het vervolg. We doen een beroep op de leden voor bijdragen. Wie een interessant verhaal heeft over een aspect van het Thoolse verleden, gebruiken, dialect, en dit zou willen publiceren, wordt verzocht contact op te nemen met het bestuur.

Ledengroei

Het aantal leden van de heemkundekring is gestegen naar 118. Tijdens de agrarische open dag van de ZLTO in Poortvliet waren we present met een expositie over het begin van de landbouwmechanisatie. Dat leverde drie nieuwe leden op. En vier kwamen erbij met de braderie in Sint-Annaland, waar we bij het streekmuseum vooral de Open Monumentendag onder de aandacht brachten.

Van de 118 leden zijn er 68 individueel lid en 50 hebben een gezinslidmaatschap (voor 2 personen). Liefst 81% woont binnen de gemeente, 19% daarbuiten. Van de Thoolse leden komt 28% uit Tholen-stad, de rest uit de overige plaatsen: Sint-Maartensdijk 18%, Sint-Annaland 9%, Oud-Vossemeer 8%, Scherpenisse 7%, Stavenisse 6%, Poortvliet 5%, Sint-Philipsland en Anna Jacobapolder elk 1%.

Bevrijd, maar...

Onder de titel 'Bevrijd, maar... Zeeuwen over de keerzijde van de bevrijding' verschijnt in oktober een nieuw deel in de serie Ooggetuigen van de Twintigste Eeuw. Zeeuwen uit alle delen van de provincie vertellen over de periode tussen de bevrijding (eind 1944) en de Duitse capitulatie. Verhalen van mensen die ternauwernood het vege lijf konden redden en familieleden zagen omkomen; mensen die door inundatie huis en haard verloren en die gedwongen op evacuatieadressen verbleven; gerepatrieerden uit dwangarbeid of concentratiekampen; vermeende 'foute' Zeeuwen die met wraakacties en internering te maken kregen; leden van de Binnenlandse Strijdkrachten. Mensen die na veel tegenslagen de draad van het leven weer wisten op te pikken. Het boek, van de hand van Tiny Polderman en Jan-Willem Antheunisse, verschijnt bij uitgeverij Den Boer/De Ruiter. In de prijs is een cd begrepen met daarop fragmenten van de gesprekken met de geïnterviewden.

Market Garden op internet

In september is het 60 jaar geleden dat operatie Market Garden plaatsvond. De grootste luchtlandingsoperatie in de geschiedenis, een offensief waarmee de geallieerden de nazi's wilden verjagen, de wapenindustrie in het Ruhrgebied wilden ontmantelen en op wilden rukken naar Berlijn. De strijd was van cruciaal belang bij de bevrijding van zuidelijk Nederland. De slag bij Arnhem was het slot van de operatie. Informatie over Market Garden, achtergronden en herdenkingen is voor geïnteresseerden te vinden op een speciale website: www.oorlogssporen.nl

Z.O.Z.